

Oplossingsmogelijkheden impact COVID-19 voor promovendi en postdocs

Inhoudsopgave

Preamble

Samenvatting

1. Achtergrond
2. Samenstelling en werkwijze werkgroep
3. Opdracht werkgroep
4. Scope/doelgroep
5. Uitgangspunten
6. Context
7. Voorstel
 - A. Generiek kader van oplossingsrichtingen
 - B. Gestandaardiseerde beslisprocedure
8. Implementatie

Preamble

Voorliggend document voorziet in een generiek kader van mogelijke oplossingen voor de knelpunten en problemen die promovendi en postdocs ervaren ten gevolge van de coronacrisis, inclusief een procedure voor het gebruik van dit kader.

Dit voorstel is ingegeven door de lastige situatie waarin deze jonge wetenschappers (met tijdelijke contracten) zich bevinden als gevolg van de coronacrisis. Vertraging van onderzoek kan grote gevolgen hebben voor de loopbaan van deze kwetsbare groep wetenschappers. Vooreerst zal de helft van de 0,45% loonruimte 2020 uit het onderhandelaarsakkoord CAO Nederlandse Universiteiten 2020 worden ingezet ten behoeve van het voorstel. Dit past bij de afspraak dat deze loonruimte wordt gebruikt voor de financiering van knelpunten met betrekking tot door coronacrisis veroorzaakte kosten in relatie tot de arbeidsvoorwaarden van medewerkers.

Binnen UM is er uiteraard ook aandacht voor de knelpunten en problemen die alle andere medewerkers ervaren. Dit onderwerp staat hoog op de agenda van de wekelijkse overleggen tussen het CvB en de faculteiten. Het CvB en de faculteiten zijn voortdurend met elkaar in gesprek over (onder meer) het belang van voldoende capaciteit om de omslag naar online onderwijs te kunnen blijven maken en de door coronacrisis veroorzaakte knelpunten en problemen zo veel als mogelijk op te lossen. Onderdeel daarvan is ook het bewaken van de werkdruk. Binnen deze context is een investeringsprogramma van ten minste 5 miljoen euro in het leven geroepen.

Het voorstel zoals beschreven in dit document zal worden aangepast indien en voor zover landelijke afspraken nopen tot aanpassing.

Samenvatting

De coronacrisis heeft een grote impact op het onderzoek aan UM. Onderzoek met proefpersonen is bijvoorbeeld stilgelegd en daarnaast ondervinden nagenoeg alle onderzoekers knelpunten als gevolg van extra (online) onderwijstaken, zorgtaken en beperkte (thuis)faciliteiten. In het bijzonder promovendi en postdocs (onderzoekers met tijdelijke contracten) komen hierdoor in de problemen.

Voorliggend document bevat een voorstel voor een generiek kader van mogelijke oplossingen voor de knelpunten en problemen die promovendi en postdocs ervaren ten gevolge van de coronacrisis, inclusief een procedure voor het gebruik van dit kader.

Het voorstel is opgesteld door een werkgroep die is ingesteld door het CvB/CMT. Bij de totstandkoming van dit voorstel zijn het Onderzoeksplatform, het PhD Platform, de Maastricht Young Academy en de erkennen & waarderen commissie onderzoek betrokken. Bij de ontwikkeling van het voorstel is verder rekening gehouden met uitgangspunten van o.a. VSNU, NFU, NWO, ZonMw, PNN en PostdocNL en nationale en internationale ontwikkelingen. Op 10 juni 2020 heeft, na besprekingen in het CvB en Managementteam, het Lokaal Overleg goedkeuring verleend aan het voorstel.

Het generieke kader bevat een palet aan mogelijke oplossingen, dat de mogelijkheid biedt om aan de hand van maatwerk tot de juiste oplossing(en) te komen. Doel van het kader is enerzijds het aanreiken van verschillende mogelijke oplossingen voor ervaren knelpunten en problemen en anderzijds het aanbrengen van zo veel mogelijk uniformiteit in de oplossingsmogelijkheden. Het kader bevat oplossingsmogelijkheden die erop gericht zijn om het onderzoek alsnog zo veel mogelijk af te ronden binnen de beschikbare tijd en middelen door het inhoudelijk herzien van onderzoeksprojecten en eventueel waar mogelijk het bijstellen van verwachtingen (zonder dat de kwaliteitsstandaard wordt verlaagd). Deze oplossingsrichting sluit aan bij het nieuwe erkennen & waarderen en de DORA principes, waarin de nadruk ligt op kwaliteit (boven kwantiteit), inhoud, creativiteit en bijdrage van onderzoek aan de stand van de wetenschap.

De toepassing van het generieke kader vindt plaats op basis van een gestandaardiseerde beslisprocedure. De beslisprocedure volgt vijf opeenvolgende stappen, waarbij in eerste instantie wordt gekeken of het mogelijk is om het onderzoek af te ronden binnen de beschikbare tijd en middelen. Indien dit niet mogelijk is, en herziening van onderzoek en/of bijstelling van verwachtingen onmogelijk blijken, dan kunnen promovendi in dienst en postdocs een aanvraag indienen voor contractverlenging bij de zogenaamde 'commissie vertraging' van de betreffende faculteit/school. Deze commissie zal onderzoeken of er een contractverlenging wordt aangeboden. Daarbij wordt een 'centrale geschillencommissie vertraging' ingesteld waar promovendi en postdocs eventuele bezwaren kunnen indienen tegen het oordeel van de 'commissie vertraging' van de faculteit/school.

De faculteiten wordt gevraagd om het generieke kader van oplossingsmogelijkheden en de gestandaardiseerde beslisprocedure te implementeren op basis van dit voorstel. Faculteiten wordt eveneens gevraagd ruimhartig te zijn naar promovendi en postdocs en bij te dragen tot het voorkomen van vertraging.

1. Achtergrond

De coronacrisis plaatst onderzoekers voor grote uitdagingen en heeft een grote impact op lopend onderzoek. Zo is onderzoek met patiënten, proefdieren en -personen stilgelegd en heeft laboratoriumonderzoek met cellen en materialen vrijwel volledig stilgelegen de afgelopen periode. En ook voor bijvoorbeeld veldwerk en longitudinaal onderzoek zijn er significante knelpunten, evenals voor onderzoek op afstand waar het bijvoorbeeld onderzoek bij mensen met vitale beroepen betreft. Daarnaast ondervinden nagenoeg alle onderzoekers knelpunten als gevolg van extra (online) onderwijstaken, zorgtaken en beperkte (thuis)faciliteiten. Hierdoor komen in het bijzonder promovendi en postdocs (onderzoekers met tijdelijke contracten) in de problemen.

Uit een inventarisatie blijkt dat veel promovendi en postdocs van alle faculteiten knelpunten en problemen ervaren. Er wordt bij 321 promovendi in dienst problemen verwacht. Dit is ongeveer 29% van alle promovendi in dienst. Promovendi die niet in dienst zijn ervaren vergelijkbare knelpunten en problemen. Een bijkomend probleem is dat zeker de internationale (beurs)promovendi kwetsbaar zijn, daar ze ver van huis zijn.

Factoren van vertraging

De impact van de coronacrisis is voor iedereen anders. Er zijn verschillende oorzaken te onderscheiden die de mate van vertraging beïnvloeden.

Soort onderzoek

Onderzoek waarbij promovendi en postdocs zelf waarnemingen moeten doen zal in de regel meer vertraging oplopen dan onderzoek waarbij dit niet nodig is. En binnen het onderzoek waar zelf waarnemingen gedaan moeten worden zal de vertraging niet overal hetzelfde zijn. Onderzoek waarbij waarnemingen gedaan worden bij mensen, onderzoek dat primair plaatsvindt in laboratoria, onderzoek dat gebruik maakt van (laboratorium) apparatuur, onderzoek naar chemische processen, onderzoek dat gebruik maakt van levende organismen, cellijnen, planten of proefdieren, en longitudinaal onderzoek zullen meer vertraging oplopen dan projecten waar geen waarnemingen gedaan worden, of projecten waarbij de waarnemingen al achter de rug zijn. Maar ook voor onderzoek in de sociale- en geesteswetenschappen, waarbij veldwerk zoals observaties, interviews, focusgroepen en andere antropologische en etnografische methoden een rol spelen waarbij menselijk contact centraal staat, geldt dat er sprake kan zijn van vertraging. De impact voor het lopende onderzoek behelst naast de vertraging als gevolg van het stilvallen van het doen van waarnemingen ook frictiekosten: de tijd die het kost om een studie weer op te zetten, het registreren en laten goedkeuren van wijzigingen in de onderzoeksopzet als gevolg van coronamaatregelen bij de ethische toetsingscommissies en de communicatie daarover met deelnemers, etc. Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met wachttijden wanneer laboratoria weer opengaan en aanvullende veiligheidsprotocollen.

Stadium van het onderzoek

De verwachting is dat veel promovendi en postdocs vertraging zullen oplopen. De fase waarin onderzoek zich bevindt, kan van invloed zijn op de mate van vertraging. Er kunnen grofweg drie stadia van onderzoek worden onderscheiden:

- Literatuurstudie en uitwerking methode (start)
- Eigenlijke onderzoek (lopend)

- Verwerken gegevens en schrijven publicaties (afronding)

Deze fasen kunnen binnen een onderzoeksproject door elkaar heen lopen, aangezien er vaak meerdere onderzoeken tegelijkertijd worden uitgevoerd. Problemen worden vooral verwacht bij postdocs en promovendi die volop bezig zijn met het eigenlijke onderzoek.

Onderwijs

Een groot aantal promovendi en postdocs moet onderwijs/cursussen verzorgen en volgen. Veel van hen zijn momenteel extra tijd kwijt aan het aanpassen van het onderwijs naar een online variant. Hierdoor kunnen zij minder tijd besteden aan hun onderzoek dan gebruikelijk, waardoor het onderzoek vertraging kan oplopen.

Persoonlijke omstandigheden

Ook persoonlijke omstandigheden zijn van invloed op de mate waarin onderzoek vertraging oploopt.

- Mentale stress door de coronacrisis: bijna iedereen maakt voor het eerst een crisissituatie van zo'n omvang mee. De onzekerheid over de coronacrisis kan het voor promovendi en postdocs lastig maken om zich op hun onderzoek te richten.
- Mantelzorg: sommige promovendi en postdocs krijgen in deze coronacrisis te maken met mantelzorgtaken voor (een) zieke naaste(n).
- Ziekte: promovendi en postdocs zijn mogelijk zelf ook ziek geweest door een besmetting met het coronavirus.
- Zorg voor kinderen of naasten: sommige promovendi en postdocs krijgen in deze coronacrisis te maken met een verzwaarde zorglast. Zij hebben bijvoorbeeld kinderen die thuis onderwijs moeten krijgen, of kleine kinderen die niet naar de opvang kunnen.
- Verminderde begeleiding: omdat promotoren en PI's eveneens alle bovenstaande problemen kunnen ervaren, kan het voorkomen dat promovendi en postdocs minder begeleiding krijgen. Dit kan de voortgang van onderzoek hinderen en tot vertraging leiden.

Verder is speciale aandacht nodig voor promovendi en postdocs in het medische veld die vanwege de coronacrisis tijdelijk werkzaam zijn (geweest) in de zorg en daardoor niet of minder aan hun onderzoek toekomen.

Voor iedereen een probleem op eigen manier

Uit voorgaande blijkt dat de coronacrisis een grote impact heeft op het onderzoek van promovendi en postdocs, ongeacht het soort onderzoek, het stadium van het onderzoek en persoonlijke omstandigheden. De ervaren knelpunten en problemen en de uiteindelijk opgelopen vertraging zullen dan ook voor iedereen anders zijn.

Vanwege deze verscheidenheid in de problematiek is er geen 'one-size-fits-all' oplossing voor de knelpunten en problemen die promovendi en postdocs ervaren ten gevolge van de coronacrisis. Er zijn meerdere oplossingsmogelijkheden nodig, die recht doen aan de veelzijdigheid van de problemen. Dit vraagt om een generiek kader van mogelijke oplossingen, dat de mogelijkheid biedt om aan de hand van maatwerk de juiste oplossing(en) aan te bieden. Voorliggend document bevat een voorstel voor een generiek kader van oplossingsrichtingen voor promovendi en postdocs aan UM, inclusief een procedure voor het gebruik van dit kader.

2. Samenstelling en werkwijze van de werkgroep

Samenstelling

Er is een werkgroep ingesteld door het CvB/CMT om het voorstel te ontwikkelen. Deze werkgroep bestond uit zes leden, met expertise op het gebied van onder meer ethiek en integriteit, erkennen en waarderen, HR, promovendibeleid en externe subsidies.

Werkwijze

Bij de totstandkoming van het plan zijn het Onderzoeksplatform (vice-decanen onderzoek), het PhD Platform, de Maastricht Young Academy en de commissie onderzoek van Erkennen & Waarderen betrokken. Verder is rekening gehouden met uitgangspunten van onder andere, VSNU, NFU, NWO, ZonMw, PNN en PostdocNL en nationale en internationale ontwikkelingen waaronder het nieuwe Erkennen & Waarderen. Op 10 juni 2020 heeft, na besprekingen in het CvB en Managementteam, het Lokaal Overleg goedkeuring verleend aan het voorstel.

3. Opdracht werkgroep

De opdracht van de werkgroep bestond uit de volgende onderdelen:

- A) Ontwikkelen van een **generiek kader van oplossingsrichtingen** voor onderzoeksvertraging die promovendi en postdocs ervaren ten gevolge van de coronacrisis, met inachtneming van diverse uitgangspunten (zie verderop). Dit kader is bedoeld voor promovendi en postdocs die knelpunten en problemen ervaren ten gevolge van de coronacrisis en daardoor hun onderzoek niet in de oorspronkelijke vorm en binnen de voorziene tijdsplanning kunnen afronden.
- B) Ontwikkelen van een **gestandaardiseerde beslisprocedure** op basis waarvan wordt besloten welke oplossingsmogelijkheden (vanuit generieke kader) toegepast zullen worden voor promovendi en postdocs.

4. Scope/Doelgroep

De werkgroep richt zich enkel op promovendi en postdocs:

- Promovendi in dienst
 - o Werknemer-promovendus
 - o Promoverende medewerker
- Promovendi niet in dienst
 - o Beurspromovendus (beurs extern gefinancierd)
 - o Extern gefinancierde promovendus
 - o Buitenpromovendus
- Postdocs (onderzoeker 3 en 4)

Promovendi

Onderstaande tabel bevat definities van de typen promovendi op basis van de VSNU typering¹.

Promovendi in dienst	
Werknemer-promovendus	Werknemer die een arbeidsovereenkomst en een afspraak gericht op een promotietraject heeft met UM. Een belangrijke indicator hierbij is dat de werknemer salaris ontvangt van UM.

¹ https://www.vsnul.nl/files/documenten/Feiten_en_Cijfers/Typering_promovendi_2019.pdf

	NB. Het maakt hierbij niet uit of de financiële middelen voor het dienstverband afkomstig zijn uit de eerste geldstroom of van derde partijen zoals NWO.
Promoverende medewerker	Werknemer die een arbeidsovereenkomst en een afspraak gericht op een promotietraject heeft met UM. Een belangrijke indicator hierbij is dat de werknemer salaris ontvangt van UM. Het gaat om een promovendus met financiering en/of tijd om te promoveren van UM. De promoverende medewerker die zijn/haar promotie financiert uit eigen middelen en ook geen tijd van de universiteit ontvangt behoort tot de categorie promovendi niet in dienst - beurspromovendus.
Promovendi niet in dienst	
Beurspromovendus	Persoon die geen arbeidsovereenkomst heeft met UM (daar waar de promotie wordt afgerond), maar die als hoofddoelstelling heeft te promoveren en daarvoor middelen ontvangt van een beurzenverstrekker. Een belangrijke indicator is dat deze persoon geen salaris ontvangt van UM (of slechts een aanvulling op de beurs). Dit kan gaan om beurzen verstrekt door een andere organisatie dan UM, bijvoorbeeld: NUFFIC, Europese Unie, buitenlandse universiteit, organisaties en stichtingen (bijv. Fullbright, banken) en buitenlandse overheden (bijv. CSC beurspromovendi).
Extern gefinancierde promovendus	Een extern gefinancierde promovendus onderscheidt zich van een buitenpromovendus omdat hij/zij hetzij op één of ander wijze gefinancierd wordt voor zijn/haar promotie of dat hij/zij in 'de tijd van de baas' mag promoveren (ongeacht hoeveel tijd beschikbaar wordt gesteld). Een belangrijke indicator is dat deze persoon geen salaris ontvangt van UM.
Buitenpromovendus (eigen middelen)	Persoon die geen tijd of geld krijgt van een externe partij ten behoeve van een promotie, maar die wel als doelstelling heeft te promoveren. Er is sprake van eigen middelen, of middelen die door de familie beschikbaar worden gesteld. Bijvoorbeeld: een gepensioneerde die aan een promotie werkt, een werknemer van een bedrijf die naast zijn/haar baan in zijn/haar eigen tijd aan een promotie werkt, een medewerker van de universiteit die niet UFO-profiel promovendus heeft en ook geen tijd/geld van de universiteit krijgt voor zijn/haar promotie (voorheen promoverend medewerker), of een medisch specialist die door het azM niet wordt vrijgesteld van reguliere werkzaamheden. Een belangrijke indicator is dat deze persoon geen salaris ontvangt van UM.

Postdocs

De functie postdoc als zodanig komt niet voor in de personeelsregistraties van universiteiten. Onder postdocs worden onderzoekers geclassificeerd met UFO-profiel onderzoeker niveau 3 en 4. In sommige faculteiten kunnen postdocs ook een UFO-profiel als universitair docent met een aangepaste onderzoek/onderwijs verdeling hebben.

Tenure trackers

Tenure trackers zijn niet meegenomen in de opdracht van de werkgroep. Hoewel tenure trackers ook een tijdelijke aanstelling hebben en veel van dezelfde problemen ervaren als postdocs, is een essentieel verschil dat zij toewerken naar eindtermen voor een (intern) besluit over het al dan niet aanbieden van een vast dienstverband. Het Onderzoeksplatform heeft aangegeven dat de impact van de coronacrisis voor deze groep onderzoekers beperkt zal zijn, omdat de vertraging die zij eventueel oplopen meegenomen kan worden in de beoordeling.

Voor tenure trackers is het niet kunnen nakomen van de afspraken in het contract het belangrijkste probleem. In een tenure track (doorgaans in de functie van universitair docent) krijgt een onderzoeker een periode (bijvoorbeeld vijf jaar) om bepaalde prestatieafspraken op het gebied van onderzoek, onderwijs, bestuur/organisatie en soms kennisbenutting na te komen. Als dat gelukt is in de gestelde tijd, krijgt hij of zij een vast contract. Voor al deze afspraken geldt dat de coronacrisis het (op tijd) behalen van de afgesproken doelen kan bemoeilijken. Deze vertraging maakt dat een tenure tracker mogelijk niet binnen de afgesproken tijd aan de prestatieafspraken kan voldoen en dus niet zonder meer in aanmerking zou komen voor het vaste contract en de bevordering. Daarom wordt faculteiten/schools/PI's/vakgroepen gevraagd om voor deze groep onderzoekers de beoordelingscriteria aan te passen in het licht van de coronacrisis en eventueel de prestatieafspraken aan te passen.

5. Uitgangspunten

De werkgroep heeft bij de opdracht rekening gehouden met de volgende uitgangspunten. Deze zijn meegegeven door het Onderzoeksplatform en sluiten aan op een gezamenlijk statement 'Uitloop van onderzoekstrajecten' van VSNU, NFU, NWO, ZonMw, PNN en PostdocNL.

- a. **Onderzoek zo veel mogelijk afmaken; promovendi laten promoveren; projecten afronden.** Waar er problemen of vertragingen ontstaan ten gevolge van de coronacrisis, is het leidende principe dat we alle bestaande onderzoeksprojecten zoveel mogelijk willen afmaken, ongeacht of ze tijdelijk stilliggen.
- b. **Generiek kader voor alle faculteiten.** Er is een generiek kader nodig bestaande uit oplossingsrichtingen die binnen alle faculteiten kunnen worden aangeboden. We willen dat er passende oplossingen worden geboden om onderzoek en promotietrajecten af te ronden.
- c. **Palet aan oplossingen.** Mogelijke oplossingen kunnen worden gezocht in het zoeken naar een andere onderzoeksopzet of andere (deel)probleemstelling, of waar mogelijk het bijstellen van verwachtingen (zonder dat de kwaliteitsstandaard wordt verlaagd). Dit sluit aan bij de gedachte dat een promotie een proeve van bekwaamheid is tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap. Welke aanpassingen nodig en mogelijk zijn, zal afhangen van veel factoren zoals het onderzoeksgebied, het type onderzoek, het stadium van dit onderzoek, en welke afspraken hierover met betrokken subsidieverstrekkers gemaakt (kunnen) worden. Voor postdocs kan worden onderzocht of eindtermen kunnen worden aangepast. Daarnaast kan voor zowel promovendi als postdocs gekeken worden of extra tijd nodig is om het onderzoek af te maken.
- d. **Meenemen van 'erkennen en waarderen'.** Er zijn creatieve oplossingen nodig voor de knelpunten en problemen. Het project 'erkennen en waarderen' biedt goede aanknopingspunten hiervoor, waarbij op een andere manier gekeken kan worden naar promotietrajecten en proefschriften. Zo zou de focus minder moeten liggen op kwantitatieve output en meer op het beoordelen van de kwaliteiten en prestaties van promovendi en postdocs in bredere zin. Een specifiek aantal publicaties is op zichzelf geen proeve voor bekwaamheid. Inhoudelijke kwalitatieve criteria moeten bepalend zijn.
- e. **Financiële compensatie.** Bij uitzondering kan contractverlenging nodig zijn. In die gevallen waarin duidelijk is dat alternatieve oplossingen niet mogelijk zijn, en een contractverlenging de enige en noodzakelijke oplossing is, dient financiële compensatie hiervoor aangeboden te worden. Er zal geen financiële compensatie komen voor vervangende of aanvullende onderzoeksmiddelen. Promovendi niet in dienst (i.e. beurspromovendi, extern gefinancierde

promovendi en buitenpromovendi) zullen niet in aanmerking komen voor een contract(verlenging) omdat ze geen dienstverband hebben bij UM.

- f. **De toepassing van het kader vraagt om maatwerk volgens een gestandaardiseerde beslisprocedure.** Het soort problemen en de gevolgen daarvan verschillen per persoon. De toepassing van het generieke kader met oplossingsmogelijkheden vraagt derhalve om maatwerk. Echter, deze toepassing dient te geschieden volgens een gestandaardiseerde beslisprocedure. Het maatwerk moet gevonden worden in overleg met decanen, graduate schools, vakgroepeliders en/of promotoren/PI's, afhankelijk van wie het best gepositioneerd is om dit maatwerk te leveren.

6. Context

Bij de ontwikkeling van het generieke kader is er rekening gehouden worden met (inter)nationale ontwikkelingen, onder meer in VSNU-verband. De werkgroep heeft als uitgangspunt genomen dat de oplossingsmogelijkheden voor UM promovendi en postdocs niet te veel uit de pas zouden moeten lopen met oplossingen die aan andere Nederlandse universiteiten worden ontwikkeld, met het oog op de verdere academische loopbaan van Maastrichtse promovendi en postdocs.

VSNU, NFU, NWO, ZonMw, PNN en PostdocNL

In een gezamenlijk statement van VSNU, NFU, NWO, ZonMw, PNN en PostdocNL over de problemen, knelpunten en mogelijke oplossingen voor (jonge) onderzoekers wordt onder meer voorgesteld om creatief naar oplossingen te kijken, zoals het waar mogelijk aanpassen van de onderzoeksopzet, de eindtermen van een PhD graad en het bijstellen van verwachtingen van gefinancierde onderzoeksprojecten.

De VSNU heeft samen met DJA, PostdocNL, PNN en FNV (en meegelezen door NFU, KNAW en NWO) een drietal stukken opgesteld op basis van het statement. In deze stukken worden de drie belangrijkste groepen die vertraging hebben in kaart gebracht (promovendi, postdocs en tenure trackers), hun problematiek geschetst en gekeken naar welke oplossingen mogelijk en wenselijk zijn. De oplossingsmogelijkheden en de beslisprocedure van voorliggend voorstel van de werkgroep sluiten hierop aan.

NWO

VSNU en NWO zijn met elkaar in gesprek over het mogelijk bekostigen van contractverlengingen voor onderzoeksprojecten waar een urgente beslissing over verlenging nodig is, inclusief de dekking daarvoor en de uitvoering. Er wordt specifiek gekeken naar het inzetten van de middelen van de KIC en NWA ter compensatie.

Andere subsidieverstrekkers van Nederlands onderzoek hebben vooralsnog geen extra middelen beschikbaar gemaakt voor contractverlengingen, en enkel aangegeven soepel om te gaan met budget-neutrale verlengingen.

Detacheringen azM

Een aantal FHML promovendi en postdocs werkt in deze periode (extra) in het azM vanwege de coronacrisis. Deze promovendi en postdocs zijn veelal formeel gedetacheerd bij het azM en deze detacheringen worden vergoed. Voor zover contractverlenging aan de orde is voor de betreffende promovendi en postdocs, kunnen deze middelen daarvoor ingezet worden.

Erkennen & waarderen

In november 2019 hebben VSNU, NFU, KNAW, NWO en ZonMw het position paper ‘Ruimte voor ieders talent; naar een nieuwe balans in het erkennen en waarderen van wetenschappers’² gepubliceerd, waarin de ambities worden beschreven om het werk van wetenschappelijke medewerkers breder te gaan erkennen en waarderen. Minder nadruk op aantallen publicaties en meer nadruk op de andere domeinen waarbinnen de wetenschapper werkzaam is, zoals onderwijs, leiderschap en impact. Er wordt daarmee ingezet op meer ruimte voor diverse carrièrepaden in de wetenschap, en op het beëindigen van de fixatie op onderzoek en output, met als nieuw uitgangspunt dat kwaliteit boven kwantiteit gaat.

7. Voorstel

Dit hoofdstuk bevat het daadwerkelijke voorstel. Conform de opdracht is dit voorstel in drie onderdelen onderverdeeld:

- A. Generiek kader oplossingsrichtingen
- B. Gestandaardiseerde beslisprocedure (voor toepassing kader)

A. Generiek kader oplossingsrichtingen

In deze sectie worden oplossingsrichtingen beschreven die gebruikt kunnen worden voor knelpunten en problemen die promovendi en postdocs ervaren ten gevolge van de coronacrisis. Er is een generiek kader opgesteld dat recht doet aan de impact van de coronacrisis. Maatwerk is bij het bepalen van de meest geschikte oplossing(en) cruciaal. De impact van de coronacrisis is voor iedereen anders, en zal verschillen per soort onderzoek, het stadium van onderzoek en de persoonlijke omstandigheden van betrokkenen (zie hoofdstuk 1 ‘factoren van vertraging’). De ervaren knelpunten en problemen en de uiteindelijk opgelopen vertraging zullen dan ook voor iedereen anders zijn. Het kader bevat daarom een palet aan mogelijke oplossingen, wat past bij de verscheidenheid van de problematiek. De procedure om te komen tot passende oplossing(en) wordt beschreven in onderdeel B.

Doel van het generieke kader is enerzijds het aanreiken van verschillende mogelijke oplossingen voor ervaren knelpunten en problemen en anderzijds het aanbrengen van zo veel mogelijk uniformiteit in de oplossingsrichtingen. Het maatwerk moet worden gevonden in de toepassing van het generieke kader. Er dient opgemerkt te worden dat het kader niet dichtgetimmerd is. Hiermee wordt bedoeld dat het ook mogelijk is om te komen tot additionele oplossingen die niet in het kader zijn opgenomen, onder de voorwaarde dat deze aansluiten bij ‘de geest van het kader’.

Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat het generieke kader, en in het bijzonder de ‘erkennen en waarderen’ kenmerken hierin, ook in de toekomst gebruikt wordt om een nieuwe standaard voor de erkenning en waardering van promovendi en proefschriften te ontwikkelen. Hiermee wordt eraan bijgedragen dat promovendi in de toekomst, los van de coronacrisis, op basis van een uniforme standaard worden beoordeeld.

² <https://www.vsnul.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/Position%20paper%20Ruimte%20voor%20ieders%20talent.pdf>

Generiek kader oplossingsrichtingen

Inhoudelijke herziening van onderzoeksproject en bijstellen van verwachtingen, in lijn met de overgang naar het nieuwe erkennen & waarderen

Het kader bevat oplossingsmogelijkheden die erop gericht zijn om het onderzoek alsnog zo veel mogelijk af te ronden binnen de beschikbare tijd en middelen door het inhoudelijk herzien van onderzoeksprojecten en eventueel waar mogelijk het bijstellen van verwachtingen (zonder dat de kwaliteitsstandaard wordt verlaagd). Welke aanpassingen mogelijk en nodig zijn, zal afhangen van veel factoren zoals het onderzoeksgebied, het type onderzoek en het stadium van het onderzoek. Deze oplossingsrichting moet ook worden gezien in het licht van het nieuwe erkennen & waarderen en de DORA principes, waarin de nadruk ligt op kwaliteit (boven kwantiteit), inhoud, creativiteit en bijdrage van het onderzoek aan de stand van de wetenschap. De betrokkenheid en medewerking van promotoren en PI's is cruciaal voor het komen tot passende oplossingen. In het geval van extern gefinancierd onderzoek moet daarnaast worden onderzocht welke afspraken over aanpassing en bijstelling gemaakt kunnen worden met desbetreffende financier.

Voor promotieonderzoek is het criterium 'proeve van bekwaamheid tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap' leidend en dienen oplossingen hieraan te zijn verbonden. Bij het komen tot passende oplossingen wordt als uitgangspunt genomen dat het erom gaat dat deze proeve van bekwaamheid kan worden aangetoond, al dan niet met andere methoden of op andere manieren. Het gaat dus niet om het aantal artikelen/hoofdstukken en publicaties, maar om de kwaliteit van het onderzoek en het proefschrift. Daarbij geldt nadrukkelijk als uitgangspunt dat de (minimum) standaard voor proefschriften niet wordt losgelaten. Dit is belangrijk om de kwaliteit van promoties aan UM te garanderen en een achterstand op de (academische) arbeidsmarkt te voorkomen.

Voor postdocs zijn projecten vaak korter lopend en strak omschreven, en duidelijke eindtermen ontbreken soms. In deze gevallen zal samen met PI (en indien relevant externe financier) goed naar de eindtermen moeten worden gekeken.

Mogelijke oplossingen:

- Bijstellen opzet van studie
- Bijstellen van (gedeelte van) de onderzoeksvraagstelling (bijv. in geval van fysiek onderzoek bij corona-risicogroepen)
- Bijstellen van de kwantitatieve norm m.b.t. het aantal artikelen
- Bijstellen van verwachtingen (bijv. op het gebied van aantal studies, hoofdstukken en publicaties)
- Een vervangende studie die in dezelfde dan wel minder tijd en met de geldende beperkingen en beschikbare middelen uitgevoerd kan worden (bijv. online i.p.v. fysiek, andere doelgroep)
- Een flexibelere focus van het proefschrift (bijv. een studie/publicatie over COVID-19 opnemen in het proefschrift als alternatief voor een gepland artikel)
- Een studie/experiment minder om vertraging/uitloop op te vangen (eerder overgaan naar afrondende fase)
- Onderzoek doen met reeds verzamelde data
- Literatuurreview/meta-analyse (i.p.v. daadwerkelijke studie)

- Studie met een kleiner aantal proefpersonen
- Opnieuw doen van (afgebroken) studie in andere vorm
- Inkorten van veldonderzoek of longitudinaal onderzoek
- Overstappen naar een andere fase in het onderzoek

Oplossingen m.b.t. extra tijd en financiën

Ook met bovengenoemde opties zal er bij een deel van de onderzoeksprojecten sprake blijven van vertraging. Voor deze vertragingen is compensatie in de vorm van een contractverlenging gewenst. Hoe groot de vertraging zal zijn, is afhankelijk van het verloop van de coronacrisis en de eerder beschreven factoren (i.e. soort onderzoek, stadium onderzoek, persoonlijke omstandigheden). Er is daarom geen sprake van een standaardperiode voor contractverlengingen, maar dit zal bepaald moeten worden op case-by-case basis.

In alle gevallen waarin verlengd wordt, is ook extra financiering nodig en dat kan, zeker bij externe financiering die stopt, een probleem zijn. Een (eenmalige) contractverlenging is bedoeld voor die gevallen waar het lopend onderzoek door de coronacrisis vertraging oploopt, herziening van het onderzoeksplan en bijstelling van verwachtingen niet mogelijk is, en de afronding van het onderzoek alleen mogelijk is door een contractverlenging. Verlengingen worden idealiter gefinancierd vanuit extra middelen die mogelijk beschikbaar worden gesteld vanuit de externe geldstroom waaruit de promovendus/postdoc normaliter ook gefinancierd wordt. Indien de externe financier daar geen financiële ruimte voor biedt, valt de verlenging ten laste van UM. Voor eerste geldstroom promovendi en postdocs zal dit ook het geval zijn.

Enkel promovendi in dienst (i.e. werknemer-promovendi en promoverende medewerkers) komen in aanmerking voor een contractverlenging gefinancierd door UM. Promovendi niet in dienst hebben geen dienstverband bij UM en kunnen derhalve geen contract(verlenging) worden aangeboden. Om te faciliteren dat deze promovendi hun onderzoek toch kunnen afronden, kunnen deze promovendi een verlenging krijgen van de gastvrijheidsovereenkomst, zodat toegang tot faciliteiten van UM (o.a. bibliotheek) behouden blijft en verblijfsvergunningen kunnen worden verlengd.

Bij de beoordeling van een vraag naar contractverlenging dient ook onderzocht te worden of dit juridisch en CAO-technisch gezien mogelijk is:

Promovendi in dienst

- Voor werknemer-promovendi die onder de CAO van de Nederlandse Universiteiten (NU) vallen, geldt dat het contract juridisch gezien in principe zonder problemen verlengd kan worden. Er zijn geen beperkingen ten aanzien van duur en aantal opvolgende dienstverbanden. Dit betekent dat een arbeidsovereenkomst met een promovendus onbeperkt in duur en aantal kan worden verlengd.
- Voor promoverende medewerkers van UM met een contract voor bepaalde tijd (niet UFO-profiel P) is de ketenbepaling van toepassing. Het contract kan niet in alle gevallen probleemloos worden verlengd.

Promovendi niet in dienst

- Voor promovendi met een beurs van een externe financier, is de ketenbepaling niet van toepassing, omdat er geen sprake is van een dienstverband bij UM. Dit zijn vaak internationale promovendi. Het is afhankelijk van de afspraken met de externe financier of het juridisch mogelijk is om de beurs te verlengen. Het is tevens afhankelijk van de financier of er financiële ruimte is voor verlenging.
- Voor extern gefinancierde promovendi, die geen arbeidsovereenkomst hebben met UM, hangt de mogelijkheid van compensatie af van hun externe financier. Dat is vaak de organisatie die hen tijd en/of financiering geeft om een promotietraject te volgen. Indien deze promovendus bij de eigen werkgever een contract voor bepaalde tijd heeft, is de ketenbepaling van toepassing. Als deze werkgever niet binnen de sector Hoger Onderwijs valt, is een eventuele uitzondering op de ketenbepaling voor het Hoger Onderwijs niet van toepassing. De promovendus zal moeten overleggen met de eigen werkgever wat de mogelijkheden zijn.
- Voor buitenpromovendi geldt in de meeste gevallen dat er grote vrijheid is in het structureren van het promotietraject, omdat er geen sprake is van een arbeidsovereenkomst en de promovendus het proefschrift in eigen tijd schrijft. Doorgaans is er sprake van een flexibele einddatum. Bij sommige promovendi zijn er echter wel afspraken gemaakt over wanneer het proefschrift afgerond moet zijn. Er zijn geen juridische of financiële beperkingen om deze einddatum te verplaatsen.

Postdocs

Met postdocs wordt veelal een tijdelijk dienstverband aangegaan voor bijvoorbeeld 2 jaar op grond van artikel 2.3 CAO NU. Die contracten kunnen op basis van de CAO NU worden verlengd tot een duur van maximaal 4 jaar. Als die 4 jaar nog niet is bereikt, is verlenging mogelijk. Is er al verlengd tot 4 jaar, dan kan dat verlengde dienstverband onder geen beding nog een keer tijdelijk worden verlengd. Als een verlenging noodzakelijk is waarmee dan de maximale duur van de CAO NU wordt overschreden, dan ontstaat van rechtswege een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. Hetzelfde geldt als het maximaal aantal verlengingen van het tijdelijke dienstverband van tweemaal wordt overschreden. Bij een derde verlenging (= het vierde dienstverband) ontstaat ook een vast dienstverband.

Internationale promovendi en postdocs

Voor internationale promovendi en postdocs geldt dat zij vaak een verblijfsvergunning (visum) hebben voor de duur van hun project. Indien hun project verlengd kan worden, dienen ook verblijfsvergunningen te worden verlengd (als het de bedoeling is dat de betreffende promovendus/postdoc ook in Nederland blijft).

Sinds WNRA worden voor alle promovendi niet in dienst alleen nog maar zogenaamde 'gastvrijheidsovereenkomsten' gebruikt. De verblijfsvergunningen van promovendi niet in dienst zijn gekoppeld aan de duur van de gastvrijheidsovereenkomsten. Als de gastvrijheidsovereenkomst wordt verlengd, kan ook de verblijfsvergunning worden verlengd. KICS (Knowledge Center for International Staff) kan ondersteuning bieden in deze procedure. NB. De verblijfsvergunningen van gezinsleden zijn gekoppeld aan die van medewerkers en promovendi niet in dienst. Die kunnen dan ook worden verlengd.

Fee promotietrajecten

In bepaalde gevallen betalen promovendi niet in dienst (of hun werkgever) jaarlijks een fee voor hun promotietraject. Dergelijke fees worden gebruikt voor bijvoorbeeld kosten voor de toegang tot faciliteiten zoals intranet en bibliotheek, kosten voor deelname aan de Graduate School, cursussen en congresbezoeken en kosten voor onderzoek zoals laboratoria, dataopslag en veldwerk. Indien van toepassing en mogelijk, kunnen de fees voor het jaar 2020 voor promovendi niet in dienst (deels) worden kwijtgescholden/gerestitueerd. Bijvoorbeeld in gevallen waar cursussen, congresbezoeken of bepaald onderzoek niet heeft kunnen plaatsvinden.

NB. Het niveau waarop fees geheven worden, verschilt tussen en binnen faculteiten (bijv. op niveau van faculteit, school, instituut of vakgroep).

B. Gestandaardiseerde beslisprocedure

De werkgroep stelt voor om het generieke kader van oplossingsmogelijkheden te implementeren middels een gestandaardiseerde beslisprocedure. Een gestandaardiseerde beslisprocedure heeft als voordeel dat faculteiten geen eigenstandig beleid hoeven te ontwikkelen en dat promovendi en postdocs in alle faculteiten gelijk behandeld worden. Alle faculteiten zullen het generieke kader op eenzelfde en transparante wijze toepassen. Hierdoor ontstaat uniformiteit, terwijl toch maatwerk kan worden geleverd (d.w.z. er wordt gezocht naar de oplossing(en) die het best passen bij de persoonlijke situatie van de promovendus/postdoc). Er is gekozen voor een beslisprocedure op het niveau van de faculteit of school, afhankelijk van waar de procedure het beste georganiseerd kan worden.

Bij het opstellen van de beslisprocedure en de oplossingsmogelijkheden die hierbinnen aangereikt worden, is ook rekening gehouden met de fase waarin het onderzoek zich bevindt. De verwachting is dat de impact van de coronacrisis op het onderzoek waarschijnlijk minder groot zal zijn voor promovendi en postdocs die zich bevinden in de start- en afrondingsfase. In de startfase is er vaak nog meer ruimte om de onderzoeksopzet aan te passen. In de afrondingsfase is het weliswaar vaak niet meer mogelijk om de onderzoeksopzet aan te passen, maar in veel gevallen zal het eigenlijke onderzoek dan al zijn afgerond. De vraag die dan gesteld moet worden (voor promovendi) is of met het onderzoek dat is afgerond de 'proeve van bekwaamheid' al voldoende is aangetoond. De impact van de coronacrisis is waarschijnlijk het grootst voor promovendi en postdocs die bezig zijn met het eigenlijke onderzoek. Bij hen stelt de vraag of verlenging nodig en mogelijk is zich echter pas aan het eind van hun dienstverband.

De beslisprocedure volgt 5 opeenvolgende stappen, waarbij de volgende gedachtegang is aangehouden: De primaire oplossingsrichting is om onderzoeksprojecten zoveel mogelijk af te ronden binnen de beschikbare tijd en middelen, door waar nodig en mogelijk onderzoeksprojecten inhoudelijk te herzien en/of verwachtingen bij te stellen. Deze oplossingsrichting moet ook worden gezien in het licht van het nieuwe erkennen & waarderen en de DORA principes, waarin de nadruk ligt op kwaliteit (boven kwantiteit), inhoud, creativiteit en bijdrage van het onderzoek aan de stand van de wetenschap. Voor promotieonderzoek gaat het om het criterium 'proeve van bekwaamheid tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap'. Bij het komen tot oplossingen wordt als uitgangspunt gehanteerd dat het erom gaat dat deze proeve van bekwaamheid uiteindelijk kan worden aangetoond, al dan niet met andere methoden of op andere manieren. Bij postdocs is het

criterium doorgaans 'het succesvol afronden van een kortlopend onderzoeksproject', vaak met onduidelijke eindtermen. In deze gevallen zullen de eindtermen duidelijk moeten worden omschreven en worden onderzocht of het project 'succesvol afgerond' is, al dan niet met andere methoden of op andere manieren. Indien afronding met beschikbare tijd en middelen niet mogelijk is, en herziening van projecten en/of bijstelling van verwachtingen onmogelijk blijken, dan kunnen promovendi in dienst en postdocs zelfstandig een aanvraag indienen bij een zogenaamde 'commissie vertraging' van de faculteit/school. Deze commissie zal onderzoeken of het noodzakelijk is om een contractverlenging aan te bieden.

Er wordt voorgesteld dat aanvragen voor contractverlenging door promovendi in dienst/postdocs enkel gedaan kunnen worden in het laatste contractjaar. Tegen het einde van het dienstverband is namelijk beter te beoordelen of contractverlenging noodzakelijk is, inclusief de duur daarvan. Promovendi in dienst/postdocs die thans nog niet in het laatste contractjaar zitten, wordt gevraagd om de vertraging en argumentatie voor de benodigde contractverlenging wel al uit te werken op basis van de 6 vragen die ook onderdeel moeten zijn van de aanvraag voor de 'commissie vertraging' (zie verderop). Deze uitwerking zal gedocumenteerd worden in promovendi-volgsystemen (bijv. TRACK) en/of HR-systemen en zal onderwerp van gesprek zijn in de jaarlijkse beoordelingsgesprekken. In het laatste contractjaar kan de promovendus in dienst/postdoc dan bekijken of de vertraging is ingelopen of dat een contractverlenging inderdaad noodzakelijk is (en dus alsnog een aanvraag ingediend moet worden bij de 'commissie vertraging').

In het kort bestaat de gestandaardiseerde beslisprocedure uit 5 opeenvolgende stappen (hierna volgt nadere toelichting; bijlage 1 bevat een schematische weergave van de procedure):

1. Heeft de coronacrisis voor promovendus/postdoc geleid tot problemen, waardoor het onderzoek vertraging heeft opgelopen?
 - Ja: door naar volgende stap
 - Nee: geen oplossing nodig
2. Zijn er in overleg mogelijkheden om het onderzoek anders vorm te geven zodat het onderzoek kan worden afgerond met de oorspronkelijke tijd en middelen (voor promovendi: de proeve van bekwaamheid kan worden afgelegd; voor postdocs: het project is succesvol afgerond)?
 - Ja: de andere vormgeving van het onderzoek wordt in overleg tussen promovendus/postdoc en promotor/PI, en indien van toepassing externe financier, uitgewerkt en vastgelegd.
 - Nee: door naar volgende stap (met een toelichting waarom andere vormgeving onderzoek niet mogelijk is)
3. Heeft de promovendus/postdoc een dienstverband bij UM?
 - Ja (promovendi in dienst en postdocs): door naar volgende stap
 - Nee (promovendi niet in dienst): indien relevant aanbod voor verlenging van gastvrijheidsovereenkomst, tegemoetkoming in leges verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden) en kwijtschelding/restitutie fee promotietraject
4. Is contractverlenging mogelijk?
 - Ja: door naar volgende stap
 - Nee: indien relevant aanbod voor gastvrijheidsovereenkomst en tegemoetkoming in leges verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden)

5. Aanvraag compensatieregeling via 'commissie vertraging' van de faculteit/school
 - Contractverlenging op basis van externe financiering (indien mogelijk, bijvoorbeeld via de subsidieverstrekker), UM financiering of combinatie van externe en UM financiering. Daarnaast indien relevant tegemoetkoming in leges verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden).
 - Geen contractverlenging. Mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen bij centrale geschillencommissie vertraging.

1. Heeft de coronacrisis voor promovendus/postdoc geleid tot problemen, waardoor het onderzoek vertraging heeft opgelopen?

De impact van de coronacrisis is voor iedereen anders, en zal verschillen per soort onderzoek en het stadium van het onderzoek. Daarnaast zijn persoonlijke omstandigheden ook van invloed op de mate van vertraging. Factoren die relevant worden beschouwd als oorzaak voor vertraging zijn o.a.:

- Onderzoek dat is stilgelegd
- Labs of archieven die dicht zijn
- Onderzoek dat minder goed uitgevoerd kan worden
- Frictiekosten (bijv. de tijd die het kost om een studie weer op te zetten, het registreren en laten goedkeuren van wijzigingen in de onderzoeksopzet bij de ethische toetsingscommissies en de communicatie daarover met deelnemers)
- Verminderde begeleiding (door promotoren/PI's)
- Extra (online) onderwijstaken
- Beperkte thuisfaciliteiten
- Mantelzorg
- Zorg voor kinderen of naasten
- Zelf ziek zijn
- Mentale stress door de coronacrisis

Het gaat er bij deze vraag enkel om of het onderzoek vertraging heeft opgelopen, ongeacht de reden (i.e. vertraging = vertraging).

Ja: door naar volgende stap	De promovendus/postdoc en promotor/PI bespreken de mogelijkheden om het onderzoek anders vorm te geven (mede in het licht van anders erkennen & waarderen en de DORA principes). Leidend voor promovendi is de vraag of de proeve van bekwaamheid van het zelfstandig doen van onderzoek al is aangetoond of deze eventueel op een andere wijze kan worden aangetoond.
Nee: geen oplossing nodig	De promovendus en postdoc gaat door met het onderzoek zonder verdere interventie.

2. Zijn er in overleg mogelijkheden om het onderzoek anders vorm te geven zodat het onderzoek kan worden afgerond met de oorspronkelijke tijd en middelen (voor promovendi: de proeve van bekwaamheid kan worden afgelegd; voor postdocs: het project is succesvol afgerond)?

Het generieke kader biedt suggesties voor mogelijke oplossingen t.a.v. aanpassen onderzoeksplan en/of bijstellen van verwachtingen, mede in het licht van het nieuwe erkennen & waarderen en

de DORA principes. Deze oplossingsmogelijkheden dienen als voorbeelden van mogelijke oplossingen bij deze vraag. Het is belangrijk dat, waar van toepassing, de mogelijke oplossingen ook worden voorgelegd aan de betreffende externe financier.	
Ja: vormgeving onderzoek uitwerken en vastleggen	De overeengekomen oplossingen worden nader uitgewerkt door de promovendus/postdoc en promotor/PI en, indien nodig, voorgelegd aan de externe financier. De oplossingen worden ook vastgelegd, bijv. in promovendi-volgsystemen zoals TRACK en HR-systemen.
Nee: door naar volgende stap	De promovendus/postdoc gaat mogelijkheid tot contractverlenging onderzoeken (met een toelichting waarom een andere vormgeving van het onderzoek niet mogelijk is)

3. Heeft de promovendus/postdoc een dienstverband bij UM?

Enkel promovendi in dienst (i.e. werknemer-promovendi en promoverende medewerkers) hebben een dienstverband bij UM en komen derhalve in aanmerking voor een contractverlenging gefinancierd door UM (de volgende stappen). Een belangrijke indicator voor 'in dienst' is dat de promovendus/postdoc salaris ontvangt van UM. Promovendi niet in dienst (beurspromovendi, extern gefinancierde promovendi en buitenpromovendi) hebben geen dienstverband bij UM. Deze promovendi kunnen derhalve geen contractverlenging worden aangeboden.	
Ja: door naar volgende stap	De promovendus (in dienst)/postdoc gaat de mogelijkheid voor contractverlenging bekijken.
Nee	De promovendus (niet in dienst)/postdoc kan geen contract(verlenging) vanuit UM worden aangeboden. In deze gevallen worden de volgende mogelijkheden aangeboden: - De faculteit zal de promovendus/postdoc een aanbod doen voor verlenging van de gastvrijheidsovereenkomst, zodat toegang tot faciliteiten van UM (o.a. bibliotheek) behouden blijft. - Internationale promovendi/postdocs: bij een noodzakelijk langer verblijf in Nederland zal de faculteit de leges voor de verlenging van verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden) vergoeden. De kosten voor verlenging van een verblijfsvergunning bedragen € 174. - Promovendi die een jaarlijkse fee betalen voor het promotietraject: de fee voor het jaar 2020 zal (deels) worden kwijtgescholden/gerestitueerd indien mogelijk. Daarnaast wordt geadviseerd dat de promovendus/postdoc de mogelijkheid van (contract)verlenging bespreekt met de externe financier en/of werkgever (indien van toepassing).

4. Is contractverlenging mogelijk?

De mogelijkheid tot contractverlenging voor promovendi in dienst en postdocs is beschreven in het generieke kader.

Promovendi in dienst

- Voor werknemerpromovendi die onder de CAO van de Nederlandse Universiteiten (NU) vallen, geldt dat het promotiecontract juridisch gezien in principe zonder problemen verlengd kan worden. Er zijn geen beperkingen ten aanzien van duur en aantal opvolgende dienstverbanden. Dit betekent dat een arbeidsovereenkomst met een promovendus onbeperkt in duur en aantal kan worden verlengd.

- Voor promoverende medewerkers van UM met een contract voor bepaalde tijd (niet UFO-profiel P) is de ketenbepaling van toepassing. Het contract kan niet in alle gevallen probleemloos worden verlengd.

Postdocs

Alleen postdocs (onderzoekers 3 of 4 of universitair docenten) met een tijdelijk dienstverband dat nog niet tot de maximale termijn van 4 jaar verlengd is of van wie het dienstverband nog niet al tweemaal eerder is verlengd (zonder tussentijds hiaat van minimaal 6 maanden), komen in aanmerking voor een contractverlenging.

Ja: door naar volgende stap	De promovendus/postdoc kan een aanvraag indienen voor contractverlenging bij de 'commissie vertraging'.
Nee: eventueel alternatieve oplossing	Het is niet mogelijk om het onderzoek anders vorm te geven en er is geen contractverlenging mogelijk. In deze gevallen worden de volgende mogelijkheden aangeboden: - De faculteit zal de promovendus/postdoc een aanbod doen voor een gastvrijheidsovereenkomst, zodat toegang tot faciliteiten van UM (o.a. bibliotheek) behouden blijft. - Internationale promovendi/postdocs: bij een noodzakelijk langer verblijf in Nederland zal de faculteit de leges voor de verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden) vergoeden.

5. Aanvraag compensatieregeling via 'commissie vertraging' van de faculteit/school

Commissie vertraging

Op het niveau van faculteit/school wordt een 'commissie vertraging' ingesteld die gaat beoordelen of promovendi/postdocs een contractverlenging wordt aangeboden. Uitgangspunt bij deze beoordeling is dat de voorgaande stappen niet tot een oplossing kunnen leiden en dat de opgelopen vertraging is te wijten aan de coronacrisis. De commissie zal derhalve de noodzaak van een contractverlenging beoordelen. De commissie zal ook de benodigde duur van de contractverlenging beoordelen. De duur van de benodigde contractverlenging is afhankelijk van het verloop van de coronacrisis en de eerder beschreven factoren (i.e. soort onderzoek, stadium onderzoek, persoonlijke omstandigheden). De benodigde contractverlenging zal derhalve verschillen per casus.

De financiële situatie van faculteiten/schools/vakgroepen/promotoren/PI's evenals de eventuele beschikbaarheid van externe financiering voor een contractverlenging is geen factor in de

beoordeling van aanvragen. Dit is belangrijk om te garanderen dat de vraag of contractverlenging als gevolg van de coronacrisis noodzakelijk is op gelijke wijze wordt beoordeeld voor promovendi en postdocs, ongeacht financiële status.

Een cruciaal onderdeel in de beoordeling is of de opgelopen vertraging daadwerkelijk is te wijten aan de coronacrisis. Eventuele contractverlengingen zijn enkel bedoeld voor opgelopen vertraging ten gevolge van de coronacrisis. Eventueel kan de commissie vertraging gebruik maken van andere processen en systemen (bijv. promovendi-volgsystemen zoals TRACK) om te beoordelen in hoeverre er sprake is van 'reguliere vertraging'.

Er zijn de volgende mogelijkheden voor de financiering van contractverlengingen:

- Contractverlenging op basis van externe financiering, bijvoorbeeld afkomstig van NWO, Europese Commissie, collectebusfondsen, private partijen of de overheid. In overleg met de externe financier kan er ook gekeken worden naar het anders gebruiken van het budget van het gefinancierde onderzoeksproject, bijvoorbeeld:
 - inzetten gedeelte van budget voor reis/congreskosten (die vanwege coronacrisis wellicht niet volledig benut kan worden) t.b.v. contractverlenging;
 - kritisch kijken of besparing op onderzoekskosten voor nog geplande studies/experimenten mogelijk is (efficiëntiebesparing) of in overige kosten t.b.v. contractverlenging.
- Contractverlenging op basis van financiering door UM.
- Contractverlenging op basis van een combinatie van externe financiering en UM financiering, bijvoorbeeld wanneer de externe financiering niet voldoende is voor het financieren van de volledige duur van de contractverlenging.

Indien er sprake is van een contractverlenging waarbij eveneens een langer verblijf in Nederland noodzakelijk is, dan zal de faculteit de leges voor de verlenging van verblijfsvergunning (inclusief voor gezinsleden) vergoeden.

De 'commissie vertraging' zal beslissen over een eventuele contractverlenging en de duur daarvan op basis van een aanvraag waarin (in ieder geval) het volgende wordt beschreven:

1. Heeft de coronacrisis geleid tot problemen, waardoor het onderzoek vertraging heeft opgelopen?
2. Op welke wijze heeft de coronacrisis voor vertraging gezorgd?
3. Waarin bestaat de vertraging?
4. Welke mogelijke oplossingen zijn besproken en genomen om het onderzoek anders vorm te geven en waarom is dat niet afdoende?
5. Waarom zijn andere oplossingen niet mogelijk?
6. Waarom is een contractverlenging noodzakelijk?

De 'commissie vertraging' zal ook geschillen behandelen tussen promovendus/postdoc en promotor/PI over de mogelijke andere vormgeving van het onderzoek bij vraag 2. Daarnaast kunnen promovendi en postdocs ook terecht bij de reguliere vertrouwenspersonen.

Aanvragen

Aanvragen voor contractverlenging worden door promovendi/postdocs zelfstandig ingediend bij de 'commissie vertraging'. Er is hiervoor geen expliciete instemming nodig van de promotor/PI om eventuele schijn van belangenverstrengeling te voorkomen. In de aanvraag dienen (in ieder geval) de 6 hiervoor genoemde vragen beantwoord te worden door de promovendus/postdocs. In geval van extern gefinancierd onderzoek, dient de promovendus/postdoc aan te geven of er financiële middelen beschikbaar zijn voor de contractverlenging vanuit de externe financier. Daarnaast dient de aanvraag van de promovendus/postdoc ook een toelichting te bevatten van de promotor/PI waaruit blijkt dat het onderzoek wel/niet anders kan worden vormgegeven en contractverlenging wel/niet noodzakelijk is.

Aanvragen voor contractverlenging worden pas ingediend bij de 'commissie vertraging' wanneer promovendi/postdocs in het laatste contractjaar zitten. Promovendi/postdocs die thans nog niet in het laatste contractjaar zitten, wordt gevraagd om de aanvraag wel al uit te werken en deze te laten documenteren in promovendi-volgsystemen (zoals TRACK) en HR-systemen. Deze aanvraag/documentatie zal besproken worden in de jaarlijkse beoordelingsgesprekken. In het laatste contractjaar kan de promovendus/postdoc dan bekijken of de vertraging is ingelopen of dat het noodzakelijk is om een aanvraag in te dienen voor een contractverlenging.

NB. Promovendi/postdocs die vallen onder twee of meer faculteiten (in financiële zin), wordt gevraagd een aanvraag tot contractverlenging in te dienen bij de 'commissie vertraging' van alle faculteiten waaronder ze vallen. In de aanvraag moet dan tevens vermeld worden bij welke faculteiten de aanvraag is ingediend. De commissies vertraging van de desbetreffende faculteiten zullen onderling beslissen hoe hiermee om te gaan.

Contractverlenging o.b.v. externe financiering	Er wordt een contractverlenging aangeboden op basis van de financiële middelen die beschikbaar zijn gesteld door de externe financier van het onderzoek.
Contractverlenging o.b.v. UM financiering	Er wordt een contractverlenging aangeboden op basis van een financiering van UM.
Contractverlenging o.b.v. externe en UM financiering	Er wordt een contractverlenging aangeboden op basis van de financiële middelen die beschikbaar zijn gesteld door de externe financier van het onderzoek in combinatie met een financiering van UM.
Geen contractverlenging, mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen bij centrale geschillencommissie vertraging	Indien de 'commissie vertraging' beslist om de promovendus/postdoc geen contractverlenging aan te bieden, dan kunnen de promovendus/postdoc (i.s.m. promotor/PI) eventueel op zoek gaan naar een alternatieve oplossing (maatwerk). De 'commissie vertraging' van de faculteit/school kan eventueel een advies uitbrengen over een dergelijke alternatieve oplossing. Daarnaast kan de promovendus/postdoc bezwaar aantekenen tegen de beslissing om geen contractverlenging aan te bieden bij een speciaal hiervoor ingestelde <u>centrale geschillencommissie vertraging</u> .

Commissie vertraging (faculteit/school)

Elke faculteit stelt een 'commissie vertraging' in die gaat beoordelen of de promovendus/postdoc een contractverlenging wordt aangeboden (stap 5 uit beslisprocedure). Ook zal deze commissie geschillen behandelen tussen promotor/postdoc en promovendus/PI over de mogelijke andere vormgeving van het onderzoek bij vraag 2.

Deze commissie kan worden ingesteld op faculteit-niveau, maar ook op school-niveau. In geval van dit laatste kunnen er dus meerdere commissies zijn per faculteit.

Verder is het belangrijk dat de commissies vertraging aanvragen op gelijke wijze beoordelen. De 6 hiertoe opgestelde vragen die beantwoord dienen te worden in de aanvraag zullen hierbij helpen. Gelet op de diversiteit van de problematiek en de impact van de coronacrisis en het benodigde maatwerk, is ervan afgezien om de beoordelingscriteria verder te preciseren. In de plaats daarvan zullen zogenaamde kalibreersessies plaatsvinden tussen (vertegenwoordigers van) de commissies vertraging. In deze sessies zullen concrete casussen worden besproken, om de beoordelingen door de onderscheiden commissies zo gelijk mogelijk te maken. In de startfase zullen deze kalibreersessies regelmatig plaatsvinden; als eenmaal een 'common understanding' is ontwikkeld kan de vergaderfrequentie afnemen. De uitkomsten van de kalibreersessies worden gerapporteerd aan het Onderzoeksplatform.

Centrale geschillencommissie vertraging

Er wordt één 'centrale geschillencommissie vertraging' ingesteld. Deze zal geschillen behandelen inzake stap 5: een geschil tussen de commissie vertraging van de faculteit/school en de promovendus/postdoc over de eventuele contractverlenging (en de lengte daarvan).

De centrale geschillencommissie vertraging zal inhoudelijk moeten kijken naar onderzoeksprojecten, daarom wordt voorgesteld diverse inhoudelijke expertise op te nemen in deze commissie. Het is verder belangrijk dat de commissie bestaat uit onafhankelijke en onpartijdige leden. Daarnaast is het belangrijk dat de commissie expertise bevat op het gebied van ethiek en integriteit en erkennen & waarderen. De commissie kan expertise inroepen indien nodig.

8. Implementatie

De faculteiten wordt gevraagd om het generieke kader van oplossingsmogelijkheden en de gestandaardiseerde beslisprocedure in hun faculteit te implementeren op basis van dit voorstel. Het is cruciaal dat in de faculteiten daadwerkelijk volgens deze kaders wordt gewerkt. Afwijkingen van deze kaders zijn enkel toegestaan met de uitzonderlijke instemming van het College van Bestuur (i.e. hardheidsclausule). Faculteiten wordt tevens gevraagd ruimhartig te zijn naar promovendi en postdocs, en bij te dragen tot het voorkomen van vertraging, bijvoorbeeld door promovendi en postdocs waar mogelijk te ontzien bij het verdelen van (extra) onderwijstaken. Faculteiten zullen zelf bekijken in hoeverre het haalbaar is om promovendi en postdocs te ontzien bij het verdelen van (extra) onderwijstaken, zodat dit niet leidt tot een hogere werkdruk bij andere onderzoekers.

Bijlage 1. Schematische weergave gestandaardiseerde beslisprocedure

